

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้ต้น สูงได้ถึง 35 ม. ลำต้นเป็นร่อง มีพูพอนใหญ่ สูงได้ถึง 3 ม. เมื่อแก่ เปลือก สีน้ำตาลอมเทาหรือสีออกเหลือง ขรุขระหรือแตกไม่เป็นแผ่นระเบียบ หรือเป็นเกล็ด มีช่องอากาศชัด เปลือกในสีส้มอ่อนหรือเหลืองสด มีขีดสีส้มตามแนวตั้ง เหนียวมาก มีกลิ่นคล้ายฝรั่ง ใบ ยาว 15-36 ซม. ออกตรงข้าม ใบประกอบแบบขนนกปลายคู่ ใบย่อย 2-6 คู่ ออกตรงข้าม กว้าง 5-6.5 ซม. ยาว 9-15 ซม. ใบบนขนาดใหญ่สุด รูปรีปลายแหลมถึงเรียวแหลม โคนแหลม ค่อนข้างเบี้ยว กิ่งอ่อนสีเขียวแกมเหลืองอมเทาอ่อนชุ่น ใบแก่เนื้อคล้ายหนัง ด้านบนสีเขียวเป็นมัน เกลี้ยงหรือเกือบเกลี้ยงทั้งสองด้าน มีจุดเล็กใสจำนวนมาก(ตำเมื่อแห้ง) บางทีมีตุ่มใบตามซอกเส้นใบ เมื่อแห้งเป็นรอยย่นเล็กๆ เส้นใบ 14-16 คู่ จากทั้งสองด้าน ก้านใบย่อยยาว 5-8 มม. ค่อนข้างเรียว แกนกลางใบเป็นร่องและมุม(เมื่อแห้ง) ปลายสุดเป็นใบ มีคล้ายข้อเชิงลดเล็กๆ หรือรอยแผลเป็น กิ่งมีตายอดคล้ายข้อเชิงลด ดอก สีครีมถึงเหลือง กลิ่นหอม ออกเป็นช่อกระจุกแตกแขนงแคบ ยาว 3-8 ซม. ออกที่ซอกใบหรือตามกิ่งได้แผลใบ แกนกลางใบมีขนละเอียด ก้านดอกยาว 1-2 มม.(รวมก้านดอกเทียมด้วย) กลีบเลี้ยงเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2.5 มม. คล้ายจานรองถ้วย ค่อนข้างจัก 4 พู กลีบดอก 4 กลีบ ยาวประมาณ 13 มม. รูปขอบขนาน ปลายแหลม ค่อนข้างมีขนละเอียดทั้งสองด้าน หลอดเกสรเพศผู้ขอบเป็นคลื่น เกลี้ยงหรือมีขนทั่วไปด้านนอก เกลี้ยงด้านใน อับเรณู 8(10) อัน ยาวประมาณ 1 มม. โพล์ปากหลอดเล็กน้อย จานฐานดอกสูง 1.5 มม. สีแดง เป็นรูปถ้วยตื้น เนื่อนุ่ม เกลี้ยงหรือมีขนด้านใน รังไข่ 3(4) ช่อง มีขนแน่น ก้านเกสรเพศเมีย มีขนที่ครึ่งล่าง ยอดเกสรเพศเมียคล้ายจาน ผล ยาว 5-8 ซม. รูปกลมถึงคล้ายลูกแพร์ เกลี้ยงมีเส้นขีด สุกสีเหลืองอมชมพูถึงส้มแล้วเป็นสีแดง เปลือกหนา มียางขาว แก่แตกออก 3(4) ส่วน เมล็ดยาวประมาณ 2 ซม. รูปรี สีดำ มีเยื่อหุ้มเล็กน้อยที่โคนด้านเดียว พบทั่วไปในป่าดิบเดิมและป่าดิบเขา สูงได้ถึง 1,000 ม. จ.ชุมพร สตูล

ข้อมูลอ้างอิง : ไซมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองงานดา ชยามฤต ไม่ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1. - กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ. 2559. 792 หน้า
ภาพประกอบ : <http://134.76.19.22/sumatra/taxa/Meliaceae/Dysoxylum%20acutangulum>